

Svar på Eva Tawasolis och 21 andra ledamöters motion: Rätten till småbarnspedagogik för barn till ukrainska flyktingar och asylsökande

VD/3874/00.02.00.03/2022

KK/MM/JT/ALS

Eva Tawasoli och 21 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I Finland är kommunerna skyldiga att ordna förskoleundervisning och grundläggande utbildning för barn i familjer som fått tillfälligt internationellt skydd och som söker asyl. Rätten till småbarnspedagogik är dock inte på motsvarande sätt en rättighet som omfattar exempelvis barn i ukrainska och andra asylsökarfamiljer som beviljats tillfälligt skydd i Finland.

De ukrainska flyktingar som till följd av kriget i Ukraina kommit till Finland har beviljats tillfälligt skydd. Dessutom bor det i Vanda familjer som söker asyl. Barn i familjer som fått tillfälligt skydd och som söker asyl har dock inte en subjektiv rätt till småbarnspedagogik. För att främja familjernas integrering, trygga barnens intresse, lärande, utveckling och välbefinnande, samt med avseende på jämlikhet och likvärdighet, är det viktigt att principiellt utgå från att precis alla barn bosatta i Vanda ska ha rätt till småbarnspedagogik.

Vi som undertecknat motionen föreslår att det i Vanda beviljas en subjektiv rätt till småbarnspedagogik för barn i familjer som söker asyl och som fått tillfälligt skydd. Dessutom föreslår vi att Vanda utreder möjligheterna för barn i papperslösa familjer bosatta i Vanda att få rätt till småbarnspedagogik. Vi föreslår även att Vanda principiellt beviljar rätt till småbarnspedagogik för barn i asylsökarfamiljer under den så kallade transitfasen.”

Stadsfullmäktige 28.3.2022 § 18

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

Enligt 6 § i lagen om småbarnspedagogik ska kommunen ordna småbarnspedagogik för barn vars hemkommun ifrågavarande kommun är i enlighet med lagen om hemkommun (201/1994). Dessutom ska kommunen ordna småbarnspedagogik för ett barn som bor i kommunen på grund av vårdnadshavarnas arbete, studier, sjukdom eller motsvarande orsaker, även om barnet inte har en hemkommun i Finland eller om barnets hemkommun på basis av lagen om hemkommun är en annan kommun. I brådskande fall eller om omständigheterna så kräver ska kommunen ombesörja att småbarnspedagogik ordnas, utöver för kommunens invånare, även för andra barn som befinner sig i kommunen.

Då Ryssland i början av år 2022 anföll Ukraina fattade Europeiska unionens råd ett beslut om att för första gången ta i bruk direktivet om tillfälligt skydd (2001/55/EG). Beslutet trädde i kraft 4.3.2022 och från och med detta datum har man i Finland kunnat bevilja tillfälligt skydd för den grupp som omfattas av rådets beslut. Enligt meddelandet som rör verkställandet av Europeiska kommissionens direktiv (21.3.2022, 2022/C 126 I/01) bör medlemsstaterna också stödja möjligheterna att ansöka om småbarnspedagogik på samma villkor som för landets egna medborgare och andra unionsmedborgare.

Precis som det konstateras i motionen uppstår inte en subjektiv rätt till småbarnspedagogik för personer som kommer till Finland utifrån direktivet om tillfälligt skydd, liksom inte heller för andra asylsökande som i enlighet med bestämmelserna i lagen om hemkommun inte har en hemkommun i Finland.

För asylsökandes del har man i Vanda tidigare gått till väga så att även om den subjektiva rätten till småbarnspedagogik inte uppfylls har man enligt övervägande från fall till fall beviljat en plats inom småbarnspedagogiken för de barn för vilka det är motiverat i syfte att trygga deras tillväxt, utveckling och välbefinnande. Småbarnspedagogiken i Vanda har årligen tagit emot endast enstaka barn inom denna grupp och därför har ingen uppföljning gjorts över barnen. Man har också ansett att omnämnandet i 6 § i lagen om småbarnspedagogik enligt vilket småbarnspedagogik ska ordnas ”i brådskande fall eller när omständigheterna annars kräver det” förpliktar till detta förfarande.

Utifrån direktivet om tillfälligt skydd har för de barn som kommit till Finland från Ukraina bland annat Europeiska kommissionens vilja klart och tydligt varit att dessa beviljas samma tjänster som barn som är permanent bosatta i Finland. I Vanda har barn i förskole- och skolåldern från Ukraina i första hand hänvisats till de öppna småbarnspedagogiska tjänsterna, men i praktiken har man ändå utgått från att alla som ansöker om en plats i småbarnspedagogiken på heltid också beviljas en plats. Av dessa har omkring 30 barn under våren och sommaren sökt denna småbarnspedagogik i Vanda.

En småbarnspedagogik av hög kvalitet stöder barnens välbefinnande, utveckling och lärande, och erbjuder en trygg uppväxt- och lärandemiljö i vardagen. I barnens vardag har småbarnspedagogikens rutiner och den dagliga verksamheten en betydande skyddande effekt och inom småbarnspedagogiken kan man erbjuda allmänt, intensifierat eller särskilt stöd i enlighet med lagen om småbarnspedagogik. Av den anledningen anser Vanda stads verksamhetsområde för fostran och lärande det vara motiverat att man med låg tröskel beviljar en plats inom småbarnspedagogiken till asylsökande, papperslösa och personer som befinner sig i Vanda med stöd av direktivet om tillfälligt skydd.

Finlands regering har genom sitt rambeslut 5.4.2022 beslutat att regeringen, för att hjälpa människor som flyr från Ukraina, ersätter kommunerna för de kostnader som uppkommer från det att det tillfälliga skyddet infördes. I beslutet konstateras för småbarnspedagogikens del att kommunernas kostnader för småbarnspedagogik kompenseras genom ett statsbidrag år 2022 och en tillfällig lag år 2023. I anslutning till detta bereds inom undervisnings- och kulturministeriet en lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet så att kommunerna ersätts för kostnaderna för småbarnspedagogik som ordnats för asylsökande, papperslösa och för dem som får tillfälligt skydd. Om lagen godkänns kan Vanda från och med början av år 2023 bevilja en plats inom småbarnspedagogiken utan separat övervägande för alla sökande som hör till dessa grupper, även om villkoren för en subjektiv rätt till småbarnspedagogik inte uppfylls.

Stadsstyrelsen 22.8.2022 § 11

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Eva Tawasoli och de 21 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsrådets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 19.9.2022 § 10

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Eva Tawasolis och 21 andra ledamöters undertecknade motion om rätten till småbarns-pedagogik för barn till ukrainska flyktingar och asylsökande

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Mikko Mäkelä, 050 341 7386, mikko.makela@vantaa.fi